Jyväskylän kaupunki

Valtuustoaloite

Pvm. 30.10.2026

Aloitteen tekijä Marianne Räty (sd.), Jukka Hämäläinen (sd.)

Otsikko Rauhanpuisto Jyväskylään

Asia

Allekirjoitukset

Marianne Räty

Jukka Hämäläinen

Sini Lehtonen

Jarno Kemiläinen

Jussi Maasola

Arto Liimanen

Janita Hietala

Otteliina Viinikainen

Jussi Kaarisalo

Jasmine Repo
JASMINE REPO

Riikka Rantanen

KARI ASP-DALFIDAN

Mari Manninen

Mayti Mutyin
MAIJASTIINA MÄNTYSAARI

METRI HOVIKOSKI

MARKO KAINULAINEN

AINO KENTTÄLÄ

PAULA HONKIMÄKI

Ira Vainikainen

IRMA HIRSJÄRVI

Jenni Suutari

MATLEENA KÄPPI

BELLA FORSGRÉN

Panu Castrén

Suvi Airaksinen

Outi Soikkeli

ILONA HELLE

Hanna Jämsä

KARI RUTH

Emmili Kananen

"Rauhanpuisto Jyväskylään" - aloite

Tällä hetkellä yksi kaupunkimme keskeisimmistä strategian poikkileikkaavista teemoista on "Kestävä arki", joka on hyvän kaupunkielämän ja tulevaisuuden menestymisen perusta. Kestävän arjen kaupungissa ilmastoystävällisyys, asukkaiden hyvinvointi sekä luonnon monimuotoisuus kulkevat käsi kädessä. Tähän pohjautuen haluamme tehdä "Rauhanpuisto Jyväskylään" - aloitteen.
Jyväskylässä järjestettiin ensimmäinen rauhanviikko 19.-25.10.2026, joka oli uusi tapahtumakokonaisuus kutsuen kaupunkilaiset, yhteisöt ja järjestöt pohtimaan, kokemaan ja rakentamaan rauhaa yhdessä täällä meillä Jyväskylässä.
Rauhanympyrä on Liperissä kehitetty yhteisöllinen puistomalli, joka yhdistää rauhan, luonnon ja yhdessä toimimisen. Suomessa rauhanpuistoja on perustettu Liperiin ja Jämsään sekä kansainvälisesti ympäri maailmaa jo seitsemään maahan. Jyväskylällä olisi mahdollisuus olla kolmas kaupunki Suomessa, jossa olisi rauhanpuisto. Rauhanympyrä- puistokonseptin takana on Peace Circle® Network, maailmanlaajuinen verkosto, joka pohjautuu yli 20 vuoden kokemukseen puiden istuttamisesta rauhan ja ympäristön hyväksi.

Rauhanympyrän (puiston) rakenne perustuu valmiseen Peace Circle- konseptiin: (Lähde: https://www.peacecircle.world/fi/peace-circle-structure-and-symbols)

1.Rauhanpuu

Keskellä oleva Rauhanpuu symboloi yhteistä päämääräämme – sitä, mitä kohti pyrimme yhdessä. Se on puiston sydän, joka kuvastaa elämän keskinäistä riippuvuutta ja rauhan ydinarvoja.

2.Rauhan ABC

Rauhanpuusta lähtevät kolme linjaa tai juurta - sydän, pää ja kädet - muodostavat Rauhan ABC:n. Ne ilmentävät arvoja, jotka ovat rauhan ja kestävyyden perusta

Sydän A): toivo, rakkaus ja oikeudenmukaisuus
Pää (B): tieto ja oppiminen, tiede ja viisaus
Kädet (C): elämän suojelu, tasapaino ja moninaisuus

ABC-linjat ovat rauhan perusarvojen ilmentymiä ja suunnan näyttäjiä.

3.Suojelijoiden piiri

Rauhanympyrän ABC-linjat johtavat Suojelijoiden piiriin, tehden näkyväksi sen, kuinka Rauhanpuun juurissa elävät arvot – sydän, ajattelu ja toiminta – jatkuvat

ihmisten teoissa. Se kokoaa yhteen rauhantekijöitä ja ympäristönsuojelijoita eri tasoilta – paikallisista arjen vaikuttajista kansainvälisiin esikuviin. Yksi puista on aina omistettu **Arjen Sankarille** – meille tavalliselle ihmisille, joka edistää rauhaa ja kestävyyttä omassa arjessaan.

Rauhanympyrän perustajat valitsevat piiriin nämä henkilöt, joiden elämäntyö ilmentää Rauhan ABC:tä – sydäntä, ajattelua ja toimintaa – tasapainoisesti.
He tulevat eri taustoista ja ilmentävät rauhaa monin tavoin: tekoina, sanoina, sovitteluna, tieteellisenä työnä tai vaikkapa taiteena.

4. Elämän niitty: Kiertotalouden ja biodiversiteetin symboli
Elämän niitty ei ole vain visuaalinen elementti Peace Circle® -puistossa—se symboloi luonnon, kestävyyden ja yhteisön välistä harmoniaa.

Polku
Puistoa kiertää metrin leveä polku, jonka varrella oleva niitty kutsuu nauttimaan luonnon monimuotoisuudesta.

Kompakti kokonaisuus
Puistojen halkaisija on 25 metriä, mikä tekee niistä helposti mukautettavia etenkin kaupunkiympäristöihin. Polun ja niityn kanssa ympyrän halkaisija on noin 28 m, eli n. 616m2.

Puiston (aloitus)kustannukset:

Noin 3000-4000 euroa, jotka pyrittäisiin kattamaan lahjoitusvaroin/taimin.

Puiston keskeiset ominaisuudet:

- Biodiversiteetin tukeminen: Luonnonvaraiset kukat ja heinät luovat elinvoimaisen elinympäristön pölyttäjille, kuten mehiläisille ja perhosille, jotka ovat tärkeitä ekosysteemin tasapainon ylläpitämisessä.

- Kiertotalous käytännössä: Niittojätteet kompostoidaan ja hyödynnetään puiston eri osissa—rikastuttamaan maaperää, tukemaan puiden kasvua ja vähentämään jätettä edistäen luonnon monimuotoisuutta.
- Kestävä suunnittelu: Puiston rakenteet, kuten penkit ja kyltit, on valmistettu kierrätysmateriaaleista, mikä heijastaa Peace Circle® -puiston sitoutumista resurssitehokkuuteen ja ne on suunniteltu uudelleenkäyttöä varten.
- Yhteisön osallistuminen: Paikalliset koulut, asukkaat ja yhteistyötahot osallistuvat aktiivisesti niityn/puiston hoitoon, oppien käytännössä kestävästä kehityksestä ja vahvistaen ympäristövastuuta.

Rauhanpuiston tavoitteena on lisätä kaupunkiviihtyvyyttä, yhteisöllisyyttä sekä muistuttaa yhteiskuntarauhan merkityksestä. Meillä aloitteiden tekijöillä olisi ajatus jatkaa tätä Peace Circlen perinnettä luomalla pieni, helposti toteutettava kaupunkipuisto, joka symboloi sitoutumista rauhaan, kestävyyteen ja yhteiseen tulevaisuuteen. Puistossa tulisi olemaan kasvuympäristöön soveltuvia puita ja mahdollisesti pensaita. Sijainniltaan puisto olisi helposti saavutettava ja mahdollisesti lähellä myös muita kuntalaisille tärkeitä kohteita kuten lasten leikkipaikkoja, kouluja ja/tai muita kulttuurikohteita. Puisto olisi kaikille avoin, helposti saavutettava kohtaamispaikka, jossa huomioidaan luonnon vehreys ja monimuotoisuus. Puisto toimisi ympäristönä rauhan- ja luonnonkasvatukselle, kohtaamisille ja yhteisille teoille.

“Nuorten kaupunki”- strategiakärki huomioiden nuoret pääsisivät mukaan puistoon suunnittelemaan, kohtaamaan ja toimimaan. “Kasvatus- ja kulttuurikaupunki” strategiakärki tulisi näkyväksi rauhan- ja ympäristökasvatuksen, oppimisen ja yhteisöllisten kokemusten kautta. “Kansainvälinen kaupunki”- strategiakärkeä tukisi paikallinen teko, joka tulisi osaksi kansainvälistä yhteyttä ja yhteisöä. Näin puisto olisi kaupungin, yhdistysten, yritysten ja asukkaiden yhdessä kehittämä kokonaisuus. Tarkoituksena on luoda puisto, jolla on potentiaalia tulla vetovoimaiseksi, yhteisölliseksi, kauniiksi ja inspiroida toimimaan ihmisten ja ympäristön puolesta. Puistoa varten voitaisiin järjestää tempaus, jossa yksityishenkilöt sekä yritykset voisivat lahjoittaa puistoon muun muassa puuntaimia, multaa, kukkia ja kukkasipuleita ja/tai muita tarvikkeita/varoja.

Puiston avajaiset pyrittäisiin pitämään teemapäivän aikana esimerkiksi alkukesästä 2027. Teemapäivänä voisi toimia esimerkiksi Jyväskylän 190-vuotissyntymäpäiväjuhlat, jossa kuntalaisten osallisuus, kaupungin kaunistaminen, yksinäisyyden lievittäminen sekä yhteisöllisyyden lisääminen voisivat toimia symbolisena kunnioituksena Jyväskylän kaupungin historialle ja kuntalaisille.

Haluaisimmekin selvitystä viranhaltijoilta seuraavista seikoista:

- Millaisia resursseja kaupungilla olisi koordinoida/toteuttaa puisto-hanke?
- Mikä olisi optimaalinen sijainti puistolle? (saavutettavuus, kaavoitus, maapohja yms. huomioon ottaen)
- Ketkä voisivat olla mahdolliset yhteistyötahot?
- Mitkä olisivat puiston vuotuiset ylläpitokustannukset (mikäli ilman yhteistyötahojen taloudellista/toiminnallista tukea)?

Kunnioittavin terveisin,

aloitteen tekijät:

Marianne Räty (sd.) ja Jukka Hämäläinen (sd.)